

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי- פלסטיני

10-16 בינואר 2018

עיקרי המסמך

לצפייה בסרטון

◀ במוקד אירועי השבוע עמד רצח אזרחי ישראלי בצומת חוות גלעד שבשומרון. הרשות נמנעה מלהגיב. בכיר פתח כתב בחשבון הפייסבוק שלו כי "הריגת מתנחל" היא תגובה "צפויה וטבעית" להכרה האמריקאית בירושלים כבירת ישראל.

◀ גם השבוע נמשכו ההפגנות והפרות הסדר האלימות ביהודה, שומרון, ירושלים ורצועת עזה, תוך השתתפות דלה יחסית. במהלך עימותים שהתגלעו נהרגו שלושה פלסטינים מאש כוחות הביטחון הישראליים.

◀ צה"ל חשף מנהרה נוספת (הרביעית במספר בחודשים האחרונים), באורך של כ-1.5 ק"מ. המנהרה נחפרה מאזור רפיח שברצועה לעבר הצד המצרי. **התוואי שלה עבר תחת מעבר כרם שלום הסמוך לצינור הגז והסולר המספקים אנרגיה לתושבי הרצועה**. לדברי גורמים בצה"ל סיכנה המנהרה את המשך פעילות מעבר כרם שלום.

◀ המועצה המרכזית של אש"ף החליטה להשעות את ההכרה בישראל, לבטל את התיאום הביטחוני עימה ולהתיר את ההסכמים הכלכליים שנקבעו במסגרת פרוטוקול פריז (במסגרת הסכמי אוסלו). המועצה קראה גם לאמץ את תנועת BDS ולקרוא לכל העולם להטיל סנקציות על ישראל. המועצה ביקשה מהוועד הפועל של אש"ף ליישם את החלטתה. המועצה גם קראה **להמשך "ההתנגדות העממית בדרכי שלום"** (קרי, טרור עממי אלים במסגרתו מתבצעים, בין היתר, פיגועי דקירה, דריסה ולעיתים אף פיגועי ירי).

◀ בפתח כינוס המועצה נשא אבו מאזן נאום מריר ותוקפני שארך כשעתיים. בנאומו הוא מתח ביקורת קשה על הנשיא טראמפ (תוך שימוש בקללה "יחרב ביתך") וקרא לבחון מחדש את היחסים עם ישראל. הוא קרא גם להמשך "ההתנגדות העממית הבלתי אלימה" (קרי, הטרור העממי). עם זאת **הוא נזהר שלא "לשבור את הכלים"** ונמנע מלקרוא לביטול התיאום הביטחוני עם ישראל או לביטול הסכמי אוסלו או להפסקת המשך המשא ומתן המדיני.

פיגועים/ניסיונות לפיגועים

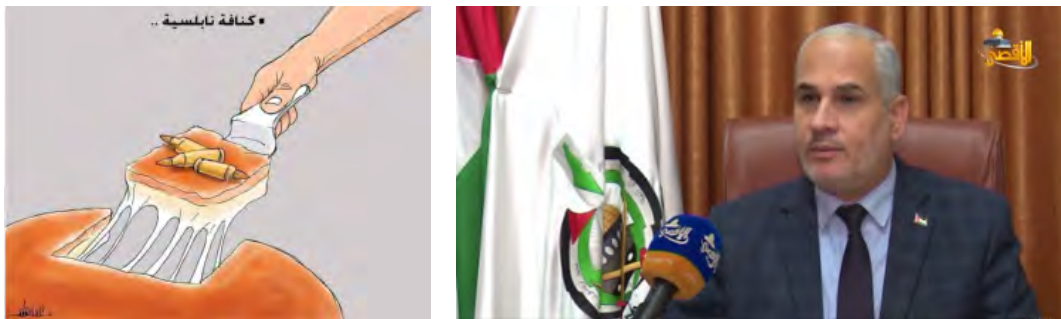
◀ **פיגוע ירי סמוך לחוות גלעד:** ב-9 בינואר 2018 בשעות הערב נרצח בצומת חוות גלעד בשומרון אזרח ישראלי כבן 35. האזרח נורה בצווארו ובפלג גופו העליון מרכב חולף שעקף את מכוניתו כאשר נסע לביתו בחוות גלעד. הוא נפצע באורח אנוש ופונה לבית החולים, שם נקבע מותו. מבצעי הירי, שהספיקו לירות עשרות כדורים, נמלטו תוך ניצול החשיכה. כוחות צה"ל ערכו סריקות באזור כדי לעלות על עקבותיהם.

תמונות מזירת פיגוע הירי סמוך לחוות גלעד (PSNEWS, 11 בינואר 2018, GAZA POST, 9 בינואר 2018)

◀ ברשות הפלסטינית לא הגיבו רשמית לרצח. אולם גורמים המזוהים עם פתח והרשות הפלסטינית הביעו "הבנה" לפיגוע. כך למשל **ג'מאל חוויל, חבר המועצה המהפכנית של פתח**, כתב בחשבון הפייסבוק שלו כי **הריגת המתנחל היא "תגובה צפויה וטבעית"** להכרה האמריקאית בירושלים, להחלטת הליכוד על החלת הריבונות על יהודה ושומרון ולחוקק עונש המוות למחבלים.

◀ **בחמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין ברכו על הפיגוע. פוזי ברהום, דובר חמאס**, פרסם הודעה בשם התנועה המברכת על ביצוע הפיגוע אשר לדבריו היא תוצאה של "הפרות הכיבוש הציוני נגד הפלסטינים ביהודה ושומרון, ירושלים ומסגד אלאקצא". הוא הוסיף, כי הפיגוע מדגיש שהמצפן הפלסטיני מופנה לעבר ירושלים ואלאקצא וכן את דבקו של העם הפלסטיני ב"התנגדות" כדי להגן עליהם בכל מחיר (אתר חמאס, 9 בינואר 2018). **חסאם בדראן, חבר הלשכה המדינית של חמאס**, הדגיש כי הפיגוע מהווה תגובה טבעית ל"פשעי הכיבוש" נגד העם הפלסטיני והמקומות הקדושים שלו ואת זכותו ההיסטורית של העם הפלסטיני על ירושלים (פאל אינפו, 9 בינואר 2018). **אבו עבידה, דובר הזרוע הצבאית של חמאס**, ציין כי הפיגוע הוא תגובה מעשית ראשונה באש, שנועדה להזכיר להנהגה הישראלית ומי שעומד מאחוריה כי מה שהם חששו ממנו בוא יבוא (חשבון הטוויטר של אבו עבידה, 9 בינואר 2018).

מימין: פוזי ברהום מברך על הפיגוע (ערוץ אלאקצא ביוטיוב, 11 בינואר 2018). משמאל: קריקטורה של חמאס בעקבות פיגוע הירי בחוות גלעד בה משווה את הפיגוע לעוגה המסורתית משכם: "כנאפה שכמית..." (חשבון הטוויטר של PALINFO, 10 בינואר 2018)

◀ גם בג'האד האסלאמי בפלסטין ברכו ועל הפיגוע תוך הדגשה, כי הוא מהווה בבחינת "פתיחת דלת להגברת האנתיפאדה ותנופה לעם הפלסטיני להסלים את מאבקו" נגד ההחלטות האמריקאיות והישראליות. לדברי ההודעה, הפיגוע מבהיר את "חיותה של ההתנגדות" (פלסטין אליום, 9 בינואר 2018). **דאוד שהאב, דובר**

הג'האד האסלאמי, אמר כי הפיגוע התרחש בשבוע השישי לאנתיפאדה העממית מאז החלטתו של נשיא ארה"ב. לדבריו המערכה מול ישראל ומול המתנחלים היא מערכה בלתי מוגבלת בזמן **והמתנחלים מהווים מטרה עבור "ההתנגדות"** (אתר הזרוע הצבאית של הג'האד, 9 בינואר 2018).

אחמד אלמדלל מברך על הפיגוע (ערוץ אלאקצא ביוטיוב, 11 בינואר 2018).

◀ **סיכול פיגוע בקבר יוסף:** ב-16 לינואר 2018 עם כניסת מתפללים **למתחם קבר יוסף** (שכם), נמצא על ידי כוחות הביטחון הישראליים, שאבטחו את האירוע, **מטען חבלה שהיה אמור לפעול מרחוק באמצעות טלפון סלולרי**. כמו כן יודו אבנים לעבר האוטובוסים שהסיעו את המתפללים. לא היו נפגעים. אחד האוטובוסים נפגע.

הפגנות, עימותים והפרות סדר

◀ **במהלך השבוע נמשכו ההפגנות והפרות הסדר האלימות** ביהודה, שומרון, ירושלים ורצועת עזה על רקע הכרזת ירושלים כבירת ישראל על ידי נשיא ארה"ב דונלד טראמפ (6 בדצמבר 2017). על פי מספר המשתתפים **ניכר, כי נמשכת מגמת הירידה בהיענות הציבור הפלסטיני לקחת חלק באירועים**. בהפגנות במהלך השבוע ובעיקר ביום שישי, נרשמה השתתפות דלה יחסית.

◀ **שלושה פלסטינים נהרגו מאש כוחות הביטחון הישראליים:** אחד נהרג בבורין (דרומית לשכם) על פי התקשורת הפלסטינית ההרוג הוא **עלי עמר קינו**, בן 17, מעראק בורין, דרומית לשכם (מען, 11 בינואר 2018). צעיר פלסטיני נוסף נהרג **סמוך לגדר הגבול ברצועת עזה** (דניא אלוטן, 11 בינואר 2018). על פי התקשורת הפלסטינית ההרוג הוא **אמיר אבו מסאעד**, בן 16, ממחנה הפליטים אלמע'אזי (במרכז הרצועה) כמו כן נמסר על מספר פצועים (מען, ופא, 12 בינואר 2018). ב-15 בינואר 2018 **נהרג פלסטיני נוסף במהלך עימותים בכפר ברקין** (סמוך לקלקיליה). משרד הבריאות הפלסטיני דיווח כי ההרוג הוא **אחמד עבד אלג'אבר מחמד סלים**, בן 24, (ופא, 15 בינואר 2018).

מימין: עימותים באלבירה (חשבון הטוויטר PALINFO, 12 בינואר 2018). משמאל: עימותים מזרחית למחנה הפליטים אלבריל, במרכז רצועת עזה (חשבון הטוויטר PALINFO, 12 בינואר 2018)

תהלוכה ועצרת שארגן הג'האד האסלאמי בפלסטין ברפיח. הנואם הראשי היה אחמד אלמדלל, שבדבריו שיבח את הפיגוע סמוך חוות גלעד באומרו כי "זו האופציה היחידה לסלק את ישראל, חייליה ומתיישביה מהגדה" (אתר הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי, 12 בינואר 2018; חשבון הטוויטר QUDSN, 12 בינואר 2018)

◀ במקביל נמשכו אירועי יידוי האבנים והשלכת בקבוקי התבערה לעבר כוחות הביטחון ולעבר מטרות אזרחיות. בפעילות סיכול ומנע, שביצעו כוחות הביטחון הישראליים ברחבי יהודה ושומרון, נעצרו חשודים בפעילות טרור ונתפסו אמצעי לחימה. להלן אירועים בולטים:

◆ **13 בינואר 2018** - מאות פלסטינים התפרעו **בכניסה לנבי צאלח** (אזור ראמאללה) הם יידו אבנים לעבר כוחות הביטחון הישראליים ולעבר הכביש הסמוך וקראו קריאות גנאי נגד ישראל (Ynet, 13 בינואר 2018).

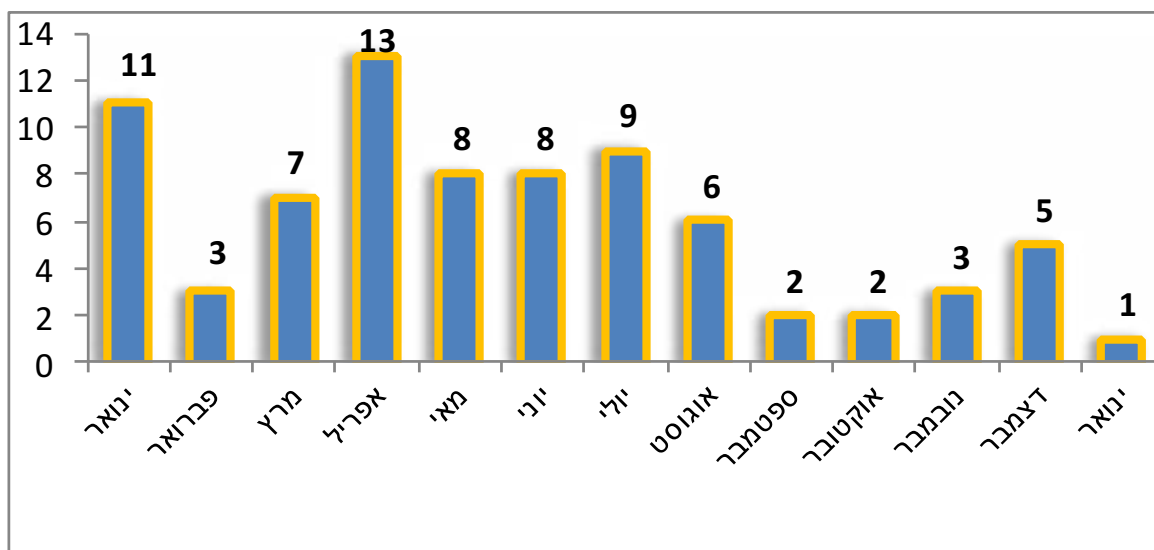
◆ **12 בינואר 2018** - לעבר אוטובוס תלמידות, **שנסע לכיוון חברון**, הושלכו גולות מתכת. שמשות האוטובוס נופצו. לא היו נפגעים (דף הפייסבוק צבע אדום, 12 בינואר 2018).

◆ **11 בינואר 2018** - אבנים יודו לעבר כלי רכב בכביש **בין ענתות לכיכר חיזמא** (צפונית לירושלים). כתוצאה מיידוי האבנים נגרמה תאונה. צעירה תושבת שועפאט, שנסעה בכלי הרכב עם משפחתה, נפצעה באורח קל (דף הפייסבוק צבע אדום, 11 בינואר 2018).

◆ **11 בינואר 2018** - אבנים יודו **ברובע המוסלמי בעיר העתיקה בירושלים** סמוך לשער האריות. צעיר נפצע באורח קל (דף הפייסבוק צבע אדום, 11 בינואר 2018).

◆ **11 בינואר 2018** - כוחות הביטחון הישראליים עצרו שלוש צעירות פלסטיניות **סמוך למערת המכפלה בחברון**. ברשותן נמצאו סכינים. הצעירות בנות 15,18,23, תושבות כפר ערוב, נעצרו לחקירה (דף הפייסבוק צבע אדום, 11 בינואר 2018).

פיגועים משמעותיים שבוצעו בשנה האחרונה¹

מעצר תושב טיבה החשוד בתמיכה בדאעש

◀ כוחות הביטחון הישראליים עצרו את **חסן חאלד טאהר שיח' יוסף**, תושב טיבה, בן 27, בחשד לתמיכה בדאעש וכוונות לבצע פיגוע בהשראת הארגון. על פי ממצאי החקירה בין השנים 2014-2015 החל יוסף בתהליך התחזקות באמונתו הדתית ובמקביל התקרב לארגון דאעש. במסגרת זאת הוא צפה בתכנים הקשורים לארגון באינטרנט ואף שקל להצטרף ללחימה בסוריה. בין התכנים בהם צפה היו גם הדרכות להכנת חומרי נפץ. הוא גם ניסה להניע אדם נוסף לרכוש יחד עמו רובה מסוג 16M.

◀ במהלך קיץ 2017, במקביל לאירועי המחאה בהר הבית על רקע הצבת המגנומטרים, ניסה חסן שיח' יוסף לשכנע חברים להצטרף אליו לביצוע פיגועים ביניהם **פיגוע ירי בירושלים, פיגוע באמצעות מכונת תופת מול תחנת המשטרה בטיבה ופיגוע דקירה**. הפיגועים נמנעו לאחר שכל אלה שפנה אליהם סרבו לשתף עמו פעולה והוא עצמו חשש לבצע את הפיגועים לבדו (שירות הביטחון הכללי, 14 בינואר 2018).

סיכום פיגועים דצמבר 2017

◀ במהלך חודש דצמבר 2017 חלה עלייה חדה בכמות הפיגועים שבוצעו ביהודה ושומרון וירושלים. סה"כ בוצעו במהלך החודש 234 פיגועים (לעומת 83 בנובמבר 2017). רוב הפיגועים (219) היו במתווה של השלכת בקבוקי תבערה, 12 פיגועי מטען, ארבעה פיגועי ירי מנשק קל ושני פיגועי דקירה (אחד מהם בירושלים). ביהודה ושומרון בוצעו 178 פיגועים (לעומת 53 בנובמבר 2017). בירושלים 56 פיגועים (לעומת 29 בנובמבר

¹ "פיגועים משמעותיים" מוגדרים על-ידינו כפיגועי ירי, דקירה, דריסה והטמנת מטענים או פיגועים משולבים. לא נכללים בהם יידויי אבנים והשלכת בקבוקי תבערה.

(2017) לא נרשמו פיגועים בתחומי הקו ירוק (אתר שירות הביטחון הכללי. בדו"ח לא נכללו אירועי יידי אבנים).

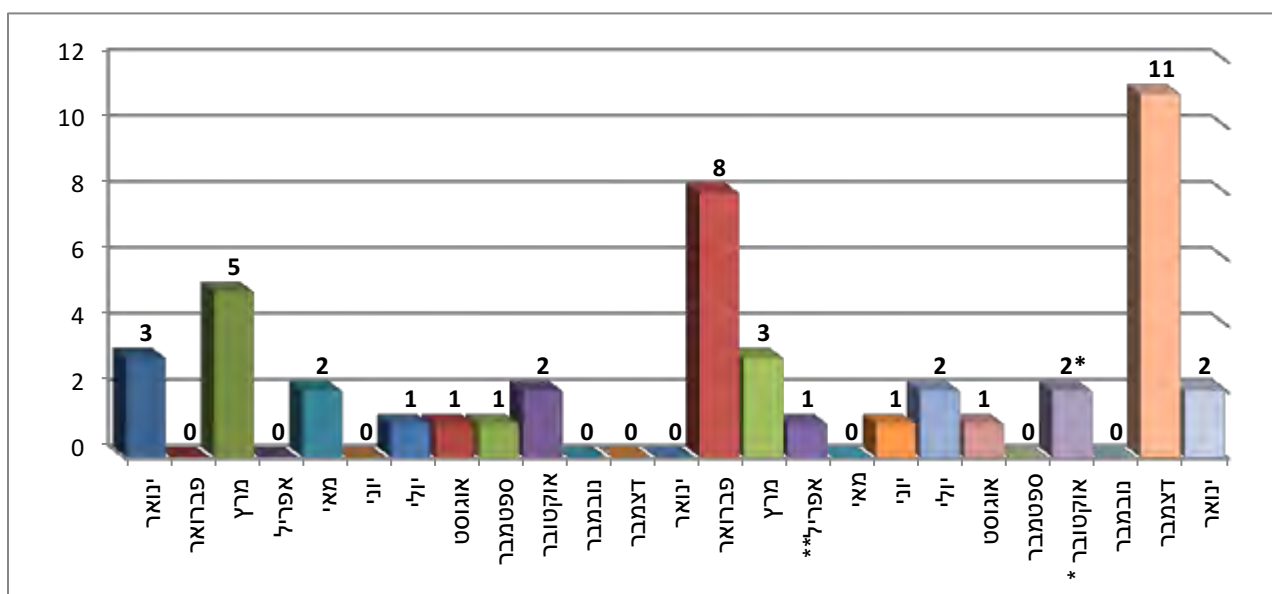
◀ להערכתנו העלייה החדה בכמות הפיגועים הינה **בעקבות הצהרת טראמפ** (6 בדצמבר 2017) לפיה מכירה ארה"ב בירושלים כבירת ישראל בעקבותיה התרבו ההפגנות הפרות הסדר והניסיונות לביצוע פיגועים.

דרום ישראל

ירי רקטות לעבר ישראל

◀ במהלך השבוע לא אותרו נפילות רקטות ופצצות מרגמה בשטח ישראל.

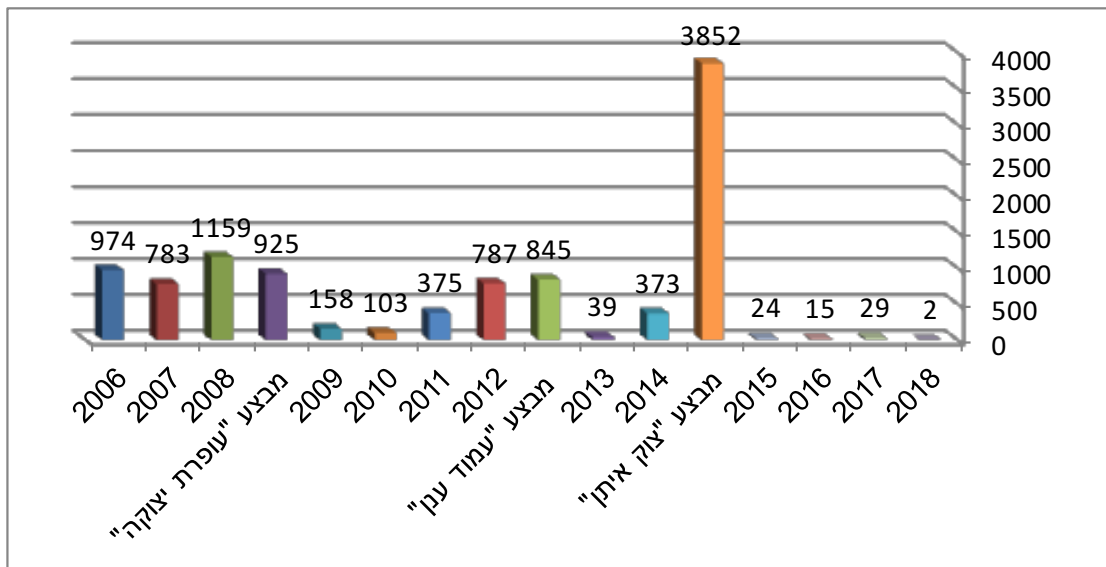
נפילות רקטות בשטח ישראל בחתך חודשי

הערות

* הסטטיסטיקה אינה כוללת נפילות רקטות בשטח רצועת עזה או ירי פצצות מרגמה לעבר ישראל.
 *שש מהרקטות שנפלו בחודש פברואר היו רקטות ששוגרו מחצי האי סיני לעבר ישראל, ככל הנראה על ידי פעילי מחוז סיני של דאעש. בחודש אפריל שוגרה רקטה אחת מחצי האי סיני שנפלה בשטח ישראל. הרקטה שוגרה על ידי פעילי מחוז סיני של דאעש. בחודש אוקטובר 2017 שוגרו שתי רקטות מצפון חצי האי סיני ע"י שלוחה של דאעש בסיני. הרקטות נפלו בשטח המועצה האזורית אשכול.

נפילת רקטות בחתך שנתי

חשיפת מנהרה שהתוואי שלה היה מתחת למעבר כרם שלום

◀ בליל 13-14 בינואר 2018 תקפו מטוסי קרב ישראליים מטרה במזרח רפיח, סמוך לגבול ישראל מצרים. במקביל הודיעה ישראל על סגירת מעבר כרם שלום. למחרת השלימו כוחות צה"ל את הפעולה ודיווחו, כי **הותקפה מנהרה באורך של כק"מ וחצי**. המנהרה נחפרה **מאזור רפיח שברצועת עזה לעבר הצד המצרי**. תוואי המנהרה חצה את גבול גדר הביטחון לתוך שטח ישראל והוא עבר תחת מעבר כרם שלום בסמוך **לצינור הגז וסולר המספקים אנרגיה לתושבי רצועת עזה**. לדברי גורמים בצה"ל סיכנה המנהרה את המשך פעילות מעבר כרם שלום, מעבר הסחורות היחיד לרצועת עזה דרכו עוברות מידי יום עשרות אלפי טונות של סחורות עבור רצועת עזה. זהו **סיכול רביעי של מנהרה חודרת לשטח ישראל המתבצע בחודשים האחרונים**.

◀ כלי התקשורת הפלסטינים טענו, כי בתקיפה הישראלית **נפגעה "מנהרה מסחרית"** (קרי, מנהרת הברחה) **בקרב כרם שלום** (חשבון הטוויטר של סוכנות הידיעות שהאב, 13 בינואר 2018). כמו כן דווח כי לא היו נפגעים בתקיפה.

תמונת הטרור אשר נוסלה בתאריך ה-14 בינואר

המנהרה שהותקפה שהתוואי שלה עבר מתחת למעבר כרם שלום. מעבר סחורות מרכזי דרכו מוכנים מדי יום אלפי טונות של מזון, ציוד רפואי וחומרי בניה עבור תושבי עזה (דף הפייסבוק של דובר צה"ל, 14 בינואר 2018)

תוואי המנהרה מרצועת עזה למצרים דרך שטח ישראל באזור מעבר כרם שלום (דף הפייסבוק של דובר צה"ל, 14 בינואר 2018)

הפיוס הפנים-פלסטיני

כללי

◀ **נמשך המבוי הסתום בתהליך הפיוס הפנים-פלסטיני.** חמאס דורשת מאבו מאזן להסיר את הסנקציות שהטיל על הרצועה. **מוסא אבו מרזוק, חבר הלשכה המדינית של חמאס,** אמר כי ציין כי לדעתו הפיוס לא יתממש במהלך השנה הקרובה וכי הרשות הפלסטינית לא תמלא את מלוא תפקידה ברצועת עזה. הוא גם הדגיש בדבריו, כי חמאס הביעה גמישות וגישה חיובית כלפי הפיוס (אלרסאלה, 8 בינואר 2018). בהתבטאות נוספת אמר מוסא אבו מרזוק, כי הפיוס נמצא בסכנה וכי על פתח ליישם את ההסכמים בנוגע לכל הנושאים התלויים ועומדים. הוא הוסיף, כי ההחלטה בחמאס היא שאין חזרה לשלב הקודם ולמצב שהיה, וכי התנועה תבחן את כל האופציות האפשריות ואת הצעדים המתאימים כדי שתושבי עזה לא יישארו במצבם הנוכחי (אלקדס, 10 בינואר 2018).

קריקטורות של חמאס על מותו של תהליך הפיוס. מימין: עזה לפני ואחרי הפיוס (פלסטין, 9 בינואר 2018).
משמאל: ארון הקבורה של הפיוס (פלסטין, 10 בינואר 2018).

תשלום המשכורות לפקידים

◀ על רקע המשך חילוקי הדעות בכל הנוגע להעברת תהליכי הגבייה ברצועת עזה לידי ממשלת ההסכמה החלה השבוע חמאס לשלם לפקידיה את משכורתם באופן עצמאי. משרד האוצר של חמאס מסר רשמית על תחילת תשלום שכרם של פקידי חמאס ברצועה בגובה של 40% (צפא, 9 בינואר 2018). ממשלת ההסכמה האשימה את איגודי פקידי חמאס בהערמת מכשולים על הפיוס ועל מילוי תפקידה בעזה.

רצועת עזה

המצב ההומניטארי

◀ מעבר כרם שלום, שנסגר בשל חשיפת המנהרה שעברה מתחתיו, נפתח ב-16 בינואר 2018 מחדש. זהו המעבר היחיד דרכו נכנסים מזון, דלקים וסחורות לרצועת עזה.

משאיות במעבר כרם שלום עם חידוש הפעילות במקום (חשבון הטוויטר של PALINFO, 16 בינואר 2018)

◀ מחמד ת'אבת, אחראי יחסי הציבור בחברת החשמל ברצועה, מסר כי לאחר שישראל הגבירה את אספקת החשמל עומדת אספקת החשמל ברצועה כעת על מתכונת של שש שעות בהם מוזרם חשמל

12-שעות הפסקה. לדבריו כיום החשמל המסופק לרצוע עומד על 190 מגה וואט בעוד הרצועה זקוקה ל-500 מגה וואט (אלרסלאה.נט, 10 בינואר 2018). משרד הבריאות מסר כי משבר דלק חמור משפיע על שירותי המשרד ברצועה (חשבון הטוויטר דניא אלוטן, 11 בינואר 2018).

◀ **מוסדות המגזר הפרטי ברצועה הכריזו על שביתת מסחר כללית** ב-22 בינואר 2018 כצעד ראשון במסגרת הצעדים שבכוונתם לנקוט בשל המצב הכלכלי הקשה ברצועה. יו"ר לשכת המסחר והתעשייה בעזה הודיע על כך במסיבת עיתונאים, "כזעקה אחרונה, לאחר שהמצב הכלכלי ומצב המחיייה הקטסטרופליים ברצועת עזה הגיעו לנקודת האפס ואנו קרבים להתמוטטות כלכלית". הוא הפנה את קריאתו לאבו מאזן, לנשיא מצרים, למזכ"ל האו"ם, לקוורטט האירופי, למוסדות הבינלאומיים ולמנהיגי הארגונים הפלסטינים, בהזיהרו, כי "הפיצוץ בדרך". פלסטין און ליין, 15 בינואר 2018; דף הפייסבוק של לשכת המסחר והתעשייה של עזה, 16 בינואר 2018).

מימין: מסיבת העיתונאים של לשכת המסחר והתעשייה של עזה (דף הפייסבוק של לשכת המסחר והתעשייה של עזה, 16 בינואר 2018). משמאל: פלסטינים ברפיח מפגינים במחאה על המצב הכלכלי הקשה (חשבון הטוויטר QUDSN, 11 בינואר 2018)

פציעת עמאד אלעלמי

◀ **עמאד אלעלמי, בכיר בלשכה המדינית של חמאס**, נפצע באורח קשה בראשו מירי. על רקע הדיווחים הסותרים סביב פציעתו של עמאד אלעלמי פרסמו חמאס ומשרד הפנים הודעה המדגישה, כי אלעלמי נפגע באורח קשה בראשו מירי כתוצאה מתאונת נשק בביתו (פאל אינפו, 9 בינואר 2018). אסמאעיל הניה ראש הלשכה המדינית של חמאס ויחיא סנואר, ראש הלשכה המדינית של חמאס ברצועת עזה, הגיעו לביקור בבית החולים שפאא' ואיחלו לו רפואה שלמה בדפי הטוויטר שלהם. לאחר האירוע טענו גורמים לא רשמיים ברשתות החברתיות של חמאס כי מדובר בניסיון חיסול. חמאס הכחישה נמרצות את הטענות.

הרשות הפלסטינית

כינוס המועצה המרכזית של אש"ף

כללי

◀ ב-14 בינואר 2018 נפתח בישיבה חגיגית כינוס המועצה המרכזית של אש"ף². הכינוס נערך בעקבות הצהרת נשיא ארה"ב טראמפ לפיה ארה"ב מכירה בירושלים כבירת ישראל והקרקע העמוק ביחסי הרשות הפלסטינית עם ארה"ב בעקבות זאת. מהכינוס נעדרו נציגי חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין למרות שקיבלו הזמנות רשמיות לקחת בו חלק.

ביקורת על הזמנת הקונסול האמריקאי להשתתף בכינוס המועצה המרכזית (חשבון הטוויטר PALINFO, 14 בינואר 2018)

◀ בדברי הפתיחה, **שנשא סלים זענון**, יו"ר המועצה הלאומית הפלסטינית, הוא מתח ביקורת על ארה"ב בהדגישו כי היא איבדה את תפקידה כמתווכת. עוד ציין בדבריו, כי ירושלים תהיה אך ורק בירת פלסטין והדגיש את זכותם של הפלסטינים להתנגד לכיבוש "בכל הדרכים הלגיטימיות" (הטלוויזיה הפלסטינית, 14 בינואר 2018).

² המועצה המרכזית של אש"ף משמשת כיום כגוף מייצג המתכנס כאשר אין יכולת לכנס את המועצה הלאומית הפלסטינית. המועצה אמורה לתת המלצות לוועד הפועל של אש"ף בנוגע להחלטות.

כינוס המועצה המרכזית של אש"ף בראמאללה בראשות אבו מאזן (ופא, 14 בינואר 2018).

הודעת הסיכום

◀ בסיום יומו השני של כינוס המועצה המרכזית **נוסחה הצהרת סיכום**, שהוקראה על ידי סלים זענון יושב הראש. **להלן עיקרי הדברים** (הטלוויזיה הפלסטינית, 15 בינואר 2018):

◆ **היחסים עם ארה"ב בעקבות ההכרה בירושלים כבירת ישראל:** המועצה גינתה ודחתה את החלטת הנשיא טראמפ המכירה בירושלים כבירת ישראל ומורה על העברת שגרירות ארה"ב מתל אביב לירושלים, וקראה לסכלה. עוד קבעה המועצה, כי בהחלטה זו איבד הממשל האמריקני את כשירותו לשמש מתווך ונותן חסות לתהליך השלום **והוא לא יהיה שותף בתהליך אלא רק לאחר ביטול החלטת טראמפ**. המועצה גם הדגישה את התנגדותה למדיניות טראמפ שמטרתה להציע תכנית או רעיונות המנוגדים להחלטות האו"ם בנוגע לפתרון הסכסוך. המועצה הדגישה את הצורך לבטל את החלטת הקונגרס מ-1987 לפיה אש"ף הוא ארגון טרור ואת החלטת משרד החוץ האמריקני לסגור את נציגות אש"ף בושינגטון.

◆ **הקמת מדינה פלסטינית:** המועצה מדגישה שעצמאות פלסטין היא המטרה הראשית ושיש לעבור משלב של אוטונומיה לעצמאות. תקופת המעבר שנקבעה בהסכמי אוסלו בטלה והיא קראה לקהילה הבינלאומית לשאת באחריות על בסיס החלטות האו"ם **בדבר הקמת מדינה פלסטינית בגבולות 1967 שבירתה מזרח ירושלים**.

◆ **הכרה בישראל וההסכמים עמה:** המועצה הסמיכה את הוועד הפועל של אש"ף **להשעות את ההכרה בישראל עד שזו תכיר במדינת פלסטין בגבולות 1967**, תבטל את ההחלטה לספח את מזרח ירושלים ותפסיק את ההתנחלויות. כמו כן חזרה המועצה על החלטתה הקודמת (2015) **לבטל את התיאום הביטחוני עם ישראל בכל המישורים ולבטל את ההסכמים הכלכליים שנקבעו במסגרת פרוטוקול פריז**. המועצה ביקשה מהוועד הפועל של אש"ף ומשאר המוסדות הפלסטינים להתחיל לבצע החלטות אלה. **המועצה גם הדגישה את סירובה להכיר במדינת ישראל כמדינה יהודית**, כמו

גם את סירובה לכל הצעות או רעיונות לפתרונות ביניים או לתקופות ביניים, ובכלל זאת "מדינה בעלת גבולות זמניים".

◆ **המאבק בישראל: "התנגדות עממית בדרכי שלום"**³: המועצה הדגישה את התנגדותה למשטר "הכיבוש והאפרטהייד" שישראל מנסה להנציחו כאלטרנטיבה לקיום מדינה פלסטינית עצמאית, והדגישה את נחישות הפלסטינים להיאבק בכל האמצעים כדי להפילו. המועצה הדגישה את זכותם של הפלסטינים לנקוט בכל צורות המאבק נגד הכיבוש בהתאם לחוק הבינלאומי, **והדגישה את הצורך להמשיך "ההתנגדות העממית בדרכי שלום", לתמוך בה ולחזק את יכולותיה.**

◆ **החרמת ישראל:** המועצה החליטה להמשיך לפעול יחד עם כל מדינות העולם כדי להחרים את ההתנחלויות בכל התחומים, לפעול כדי לפרסם את בסיס הנתונים מטעם האו"ם של החברות הפועלות בהתנחלויות הישראליות, **לאמץ את תנועת BDS**, ולקרוז למדינות העולם להטיל סנקציות על ישראל כדי לרסן את הפרות החוק הבינלאומי על-ידיה ואת תוקפנותה נגד הפלסטינים.

◆ **הפעילות בזירה הבינלאומית:** המועצה תמשיך לפעול במישור הבינלאומי במטרה לקבל מעמד של חברה מלאה באו"ם. המועצה קראה גם להגיש פניה בכתב לבית הדין הבינלאומי (ICC) בנוגע להתנחלויות, לאסירים ול"תוקפנות הישראלית" כלפי רצועת עזה. היא גם קראה להמשיך להצטרף לארגונים בינלאומיים. המועצה פנתה לקהילה הבינלאומית לשאת באחריות, על בסיס החלטות האו"ם הרלוונטיות, כדי לסיים את הכיבוש ולאפשר למדינת "פלסטין" להשיג את עצמאותה ולממש את ריבונותה המלאה על אדמתה.

נאום אבו מאזן

בפתח הכינוס נשא אבו מאזן, יו"ר הרשות הפלסטינית **נאום בן שעתיים**. שהיה תוקפני, מריר ומלא תסכול, אך לא חידש במאומה. הנאום נוצל על ידו למתקפה חריפה ובוטה נגד ישראל, ארה"ב (כולל הנשיא טראמפ) והקהילה הבינלאומית. לאחר "סקירה היסטורית" (מוטה ומטעה) בה טען, כי מדינת ישראל היא פרויקט התיישבותי מערבי קולוניאליסטי מלא ניסיונות כושלים להקים מדינה יהודית בשטחי "פלסטין"⁴, הוא מתח ביקורת קשה על הנשיא טראמפ וקרא לבחון מחדש את היחסים עם ישראל. הוא גם קרא להמשיך "התנגדות עממית בלתי אלימה". למרות הדברים החריפים שנאמרו נזהר אבו מאזן מלהודיע על נקיטה בצעדים שישנו את המציאות בשטח ונזהר **שלא לשבור את הכלים עם ישראל** (הוא לא קרא בנאומו לביטול התיאום הביטחוני עם ישראל וקרא להמשיך משא מתן המדיני אף כי ללא תיווך ארה"ב).

³ המונח "התנגדות עממית בדרכי שלום" מתייחס לטרור העממי האלים, הכולל, בין השאר, פיגועי דקירה ודריסה ולעיתים גם פגועי ירי.

⁴ גולשים פלסטינים רבים ברשתות החברתיות מתחו ביקורת על ה"סקירה ההיסטורית" של אבו מאזן בטענה כי הוא אמור להתמקד בהווה ובעתיד "פלסטין" ולא באירועי העבר שהם כרגע חסרי משמעות עבור הציבור הפלסטיני. חלקם טענו כי הוא אינו יודע דבר על ההיסטוריה של "פלסטין".

אבו מאזן נושא נאום עם פתיחת כינוס המועצה המרכזית (ערוץ פלסטין ביוטיוב, 14 בינואר 2018)

◀ הלן עיקרי הנושאים אליהם התייחס בנאומו (דניא אלטון, 14 בינואר 2018)

◆ **ישראל והתהליך המדיני:** העם הפלסטיני מחויב להכרזה משנת 1988 לפיה פתרון שתי המדינות מבוסס על לגיטימציה בינלאומית לפיכך גבולות המדינה הפלסטינית הם גבולות 1967 ובירת המדינה היא מזרח ירושלים. ישראל לטענתו, **נסוגה מהסכמי אוסלו ולכן על העם הפלסטיני לקבל החלטה בנוגע להסכמים אלו.** במסגרת ההסכמים הכירה ישראל באש"ף כנציג הגליטימי היחיד של העם הפלסטיני אולם כעת הדברים השתנו ובידי הרשות הפלסטינית אין יותר סמכות. הרשות פועלת עם ממשלת צרפת לקיום ועידה בינלאומית ודבקה במשא ומתן עם ישראל לקידום ההסדר המדיני הפלסטינים אינם קוראים למלחמה והם מעוניינים להגיע להסדר.

◆ **ארה"ב:** הודיע כי הפלסטינים לא יקבלו את התיווך האמריקאי בתהליך השלום "אחרי הפשע שהיא ביצעה נגד ירושלים". לדבריו, הפלסטינים מאמינים בחסות בינלאומית לקידום שלום שישים קץ לכיבוש אך הם כבר לא מאמינים בחסות אמריקאית לתהליך. בפנותו לטראמפ אמר: טראמפ גם איים להפסיק את הסיוע לרשות הפלסטינית, **כי הכשלנו את המשא ומתן "יחרב ביתך" מתי התחלנו במשא ומתן ? בנוסף מתח ביקורת על שגריר ארה"ב בישראל דייוויד פרידמן.** אבו מאזן הציג אותו כ"מתנחל שמתנגד למונח כיבוש" והצהיר כי לא יסכים להיפגש עמו בשום מקום. **הוא גם מתח ביקורת על שגרירת ארה"ב באו"ם ניקי היילי.** עוד ציין אבו מאזן כי הרשות לא תהיה מוכנה להיענות לדרישה האמריקאית להפסיק לשלם משכורות למשפחות השהידים וכן לא יוכל למנוע ממשפחות ההרוגים הפלסטינים לפנות לבית הדין הבינלאומי בהאג.

◆ "ההתנגדות העממית": העם הפלסטיני דוגל **בהפגנות שאינן אלימות** ולמרות זאת יש בהן הרוגים ופצועים. לפיכך לא ניתן לבוא בטענות אל העם הפלסטיני החי ומגן על זכויותיו ותומך ב"התנגדות עממית", שכן זו הדרך האפקטיבית ביותר. בהמשך ציין כי העם הפלסטיני הוא נפגע הטרור העיקרי ולכן הוא ימשיך "בהתנגדות עממית בדרכי שלום" (קרי, טרור עממי במסגרתו מתבצעים, בין השאר, פיגועי דקירה ודריסה). יחד עם זאת ציין אבו מאזן כי **העם הפלסטיני מחויב למאבק בטרור בכל מקום.** הוא גם ציין כי יש להרכיב רשימה שחורה של חברות הפועלות בהתנחלויות כדי להוקיע אותן בזירה הבינלאומית.

◆ **ירושלים:** מזרח ירושלים היא הבירה הפלסטינית ובלי ירושלים לא תהיה מדינה. אבו מאזן הדגיש כי הם לא יקבלו פתרונות ביניים או פתרונות חלופיים כגון אבו דיס.

"הנאום והמציאות בשטח": קריקטורה של חמאס בעקבות נאום אבו מאזן. על פי הקריקטורה הנאום הוא אסופת מילים חסרות כל משמעות לעומת המצב בשטח שבו ישראל עושה בירושלים וביהודה ושומרון ככל העולה על רוחה (חשבון הטוויטר PALINFO, 15 בינואר 2018)

הארגונים שלא נטלו חלק בכינוס

◀ כאמור חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין הודיעו כי לא ישתתפו בכינוס המועצה המרכזית. בהודעת חמאס, עליה חתום **חסאם בדראן**, **חבר הלשכה המדינית וראש משרד הקשרים הלאומיים בתנועה**, נכתב כי לאחר התייעצויות שערכה התנועה היא הגיעה למסקנה שהנסיבות שבהן ייערך הכינוס לא יאפשרו למועצה לערוך בחינה מדינית מקיפה ואחראית והיא תמנע מקבלת החלטות שיענו על שאיפות הפלסטינים ואתגרי השלב הנוכחי, ועל כן החליטה שלא להשתתף בכינוס (אתר תנועת חמאס, 13 בינואר 2018). **דאוד שהאב**, **דובר הג'האד האסלאמי בפלסטין** ציין כי הם החליטו לא להשתתף בכינוס, בין היתר, משום שהוא נערך בראמאללה, בניגוד להסכמות בכינוס הוועדה המכינה שנערך בבירות ב-10 בינואר 2017 (סוכנות הידיעות אנטוליה, 12 בינואר 2018).⁵

◀ לדברי **מחמוד אלזהאר**, **בכיר חמאס**, נעדרה חמאס מהכינוס מכיוון שהיא לא רצתה להיות שותפה לעבירה של הסכמי אוסלו. ומכיוון שהמועצה לא מייצגת את העם הפלסטיני (אלע'ד, 15 בינואר 2018).

◀ בכירי חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין מתחו ביקורת על נאום אבו מאזן. **פוזי ברהום**, **דובר חמאס**, אמר כי הנאום לא קידם את מצב העם הפלסטיני ואת סוגיית ירושלים הוא דרש מהמועצה לסגת מדרכה השגויה ולקבל "החלטות אחראיות" שיתאימו לאופיו של העם הפלסטיני. זאת, באמצעות **ביטול הסכמי אוסלו והתיאום הביטחוני נסיגה מהכרה עם ישראל ותמיכה ב"התנגדות"** (אלמיאדין, 14 בינואר 2018).

⁵ **אסאמה אלקואסמי**, **דובר פתח**, דחה את הנימוקים "הבלתי משכנעים" של חמאס והג'האד האסלאמי ואמר כי אי השתתפותם גרמה אכזבה לפלסטינים וכי היא בבחינת "בריוחה מהמערכה על ירושלים ואלאקצא", שכן השתתפותם בכינוס הייתה יכולה להעניק תנופה חדשה לפיוס (ופא, 15 בינואר 2018).

חמאס לועגט לכינוס הארכאי של אנשי הדור הישן הנשלט ע"י אבו מאזן (אלרסאלה נט, 15 בינואר 2018)

פתח נערכת להסלמת ההתנגדות העממית

◀ בראיון שהעניק ג'מאל מחיסן, חבר הוועד המרכזי של פתח, ואחראי משרד הגיוס והארגון של פתח ביהודה ושומרון, לרדיו "קול פלסטין" אמר כי בימים הקרובים צפוי להיערך מפגש של ראשי הארגונים הפלסטינים כדי לדון בהסלמת "ההתנגדות העממית" ולהבטיח את המשכה בהתאם להחלטות הוועדה המדינית והמועצה המרכזית של אש"ף. לדבריו, הפעלת "ההתנגדות העממית" מצריכה ביצוע צעדים אקטיביים ותומכים, כמו הכנת תכנית כוללת להשתתפות כל המגזרים לא רק בתהלוכות ובעצרות המחאה, אלא גם בתמיכה בעמידה איתנה של התושבים, חיזוק הסולידאריות והחרמת סחורות ישראליות (מען, 16 בינואר 2018).